

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD
DIRECȚIA COMUNICARE
Serviciul Relații cu Publicul
Nr. 77001/05.12.2013

**Minuta
dezbaterii publice a**

Proiectului de hotărâre privind aprobarea Programului multianual, Listelor de inventariere a clădirilor, Zonelor de acțiune prioritară și a Regulamentelor de intervenție aferente, pentru creșterea calității arhitectural – ambientale a clădirilor din municipiul Arad, conform Legii nr. 153/2011, cu modificările și completările ulterioare - inițiativa primarului

În conformitate cu Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizională în administrația publică, republicată, în data de 05.12.2013, ora 15⁰⁰, la sediul Primăriei Municipiului Arad, sala 60, a fost organizată dezbaterea publică având ca obiect proiectul de hotărâre menționat mai sus. Dezbaterea publică a fost organizată la inițiativa executivului, respectiv a instituției Arhitectului – Șef - Serviciul Dezvoltare Urbană și Protejare Monumente din cadrul Primăriei Municipiului Arad.

La dezbaterea publică au participat:

Reprezentanți ai Primăriei Municipiului Arad:

- D-nul. Bognar Levente – Viceprimar al Municipiului Arad
- D-na. Eliza Barbura – Șef Serviciu Relații cu Publicul
- D-nul. Radu Drăgan – Arhitect-Şef
- D-na. Elena Portaru - Director Executiv - Direcția Tehnică
- D-na. Mirela Szasz - Șef Serviciu Construcții și Urbanism
- D-na. Melania Cojocăreanu - Șef Serviciu Dezvoltare Urbană și Protejare Monumente
- D-na. Angelica Giura – Consilier - Serviciul Dezvoltare Urbană și Protejare Monumente
- D-nul. Sorin Contraș – Șef Serviciu Juridic - Contencios

Reprezentanți ai Consiliului Local al Municipiului Arad:

Invitați:

- D-nui. Boțco-Vineșiu Adrian – proprietar imobil monument istoric – a depus un memoriu cu privire la proiectul de hotărâre

Reprezentanți ai societății civile:

- D-nul. Buda Bujor – reprezentant Asociația Prol!rbe Arad
- D-na. Chițac Margareta – reprezentant Asoc. de proprietari – B-dul. Revoluției nr.73 și V. Milea nr.1
- D-nul. Rus Iean - Asoc. de proprietari – B-dul. Decebal nr.37
- D-nul. Teoh Ladislau - Asoc. de proprietari – B-dul. Decebal nr.37
- D-nul. Magheru Traian - Asoc. de proprietari – Vârșu cu Dor nr.7-9

Reprezentanți ai mass-media locală: 3 persoane

- Ziarul „Glasul Aradului”; Aradul”; West TV

Nr. total participanți: 17

Activități:

Ora 15⁰⁰ – deschiderea dezbaterei publice

Ora 15⁰⁵ – prezentarea temei Proiectului de Hotărâre și a reprezentanților PMA de către moderator

Ora 15¹⁰ – prezentarea de către inițiator a proiectului de hotărâre

Ora 15²⁰ – propuneri/recomandări de la cetăteni/asociații legal constituite și sesiune de întrebări-răspunsuri

Ora 16¹⁵ – încheierea dezbaterei publice

Dezbaterea publică a fost deschisă și moderată de către d-na Eliza Barbura – Șef Serviciu Relații cu Publicul – Primăria Municipiului Arad, care a prezentat tema proiectului de hotărâre supus dezbaterei publice și a introdus reprezentanții colectivului de elaborare.

D-nul. Arhitect - Șef Radu Drăgan a făcut o prezentare succintă a Proiectului de Hotărâre aflat în dezbatere.

Au luat cuvântul în timpul dezbaterei:

- D-nul. Bognar Levente – Viceprimar al Municipiului Arad
- D-nul. Buda Bujor – reprezentant Asociația Pro-Urbe Arad
- D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian – proprietar imobil monument istoric
- D-na. Chițac Margareta – reprezentant Asoc. de proprietari – B-dul. Revoluției nr.73 și V. Milea nr.1

- D-nul. Magheru Traian - Asoc. de proprietari – Vârfu cu Dor nr.7-9
- D-nul. Rus Ioan - Asoc. de proprietari – B-dul. Decebal nr.37
- D-nul. Sorin Contraș – Șef Serviciu Juridic - Contencios
- D-nul. Toth Ladislau - Asoc. de proprietari – B-dul. Decebal nr.37

D-na. Eliza Barbura:

Proiectul de hotărâre supus dezbaterei de astăzi privește *aprobarea Programului multianual, Listelor de inventariere a clădirilor, Zonelor de acțiune priorităță și a Regulamentelor de intervenție aferente, pentru creșterea calității arhitectural – ambientale a clădirilor din municipiul Arad, conform Legii nr. 153/2011, cu modificările și completările ulterioare - inițiativa primarului*

Din partea executivului sunt prezenți reprezentanți ai instituției Arhitectului - Șef, implicați în elaborarea proiectului, precum și ai Direcției Juridice, din cadrul Primăriei Municipiului Arad.

D-nul. Arhitect - Șef va face o scurtă prezentare a Proiectului de Hotărâre, după care urmează înscrierile la cuvânt. A fost depusă o singură recomandare în scris, de către d-nul. Boțco-Vineșiu Adrian în data de 07.11.2013. Dacă cineva dintre dumneavoastră mai are propuneri în scris, vă rugăm să le predăți pentru înregistrare, dacă nu vom consemna propunerile dumneavoastră din luările de cuvânt.

D-nul. Radu Drăgan:

Proiectul de Hotărâre a fost inițiat de către administrația locală, în urma prevederilor Legii nr.153/2011, modificată în cursul anului 2013. Modificările prevăd și intervenții ale administrației publice locale în zona protejată sau la monumentele istorice. Această lege permite intervenția administrației publice locale la clădiri proprietate privată. Au fost critici privind imaginea orașului d.p.d.v al întreținerii fațadelor clădirilor istorice din zona centrală. Nu s-a putut interveni, deoarece nu s-au putut angaja cheltuieli din bani publici pentru proprietatea privată. Modificarea acestei legi ne permite acest lucru, drept pentru care am inițiat acest proiect.

Avem obligația de a identifica și inventaria clădirile prevăzute în legislație și a deținătorilor acestor clădiri, stabilirea zonelor de acțiune priorită, de asemenea, de a elabora regulamente de intervenție asupra acestor clădiri.

Legislația prevede și stabilirea unei comisii tehnice de lucru, în sprijinul administrației locale, pentru ca stabilirea priorităților de intervenție să fie cât mai obiectivă.

Pentru etapa I au fost selectate următoarele zone de acțiune priorită din cadrul ansamblului urban: - Fronturile de pe B-dul. Revoluției, P-ța. A. Iancu, Str. Ghe. Lazăr, Str. N. Bălcescu, Str. Unirii, B-dul. Decebal, B-dul. V. Milea, B-dul. Dragalina, Str. Blajului, Str. Șt. Cicio-Pop, Str. V. Goldiș, Str. L. Blaga, Str. V. Alecsandri, Str. Episcopiei, Str. Horia, Str. Cloșca, Str. Crișan, P-ța. Mihai Viteazul, Str. Mircea Stănescu. În urma activităților de identificare și inventariere din această zonă, au fost propuse pt. includerea în zona de acțiune priorită nr.1, un număr de 56 de imobile aflate în stare avansată de degradare și care pun în pericol sănătatea, viața și integritatea fizică a populației, în situația în care se circulă pe trotuarele din proximitatea acestora.

Regulamentul de intervenție elaborat, stabilește în concordanță cu prevederile L.153/2011, tipurile de lucrări de intervenție privind reabilitarea structural-arhitecturală a anvelopei clădirilor, de asemenea, permisivități și restricții în ceea ce privește reabilitarea fațadelor din zona construită protejată precum și a celor din cartierele din municipiu.

În concluzie, va trebui întocmit un program multianual, liste de inventariere a clădirilor, cu identificarea proprietarilor acestora, precum și regulamentul de intervenție pentru creșterea calității arhitectural-ambientale a clădirilor din municipiul Arad - prevederi stipulate în L. 153/2011.

D-nul. Bognar Levente:

Într-o primă fază L. 153/2011 nu a cuprins prevederi pt. zona protejată, ori știm că cea mai mare valoare patrimonială pe care o deținem se află în zona protejată. Trebuie să facem un efort comun pentru a păstra și transmite urmașilor această valoroasă moștenire patrimonială...trebuie să elaborăm în acest sens și niște acte normative locale, pe lângă legislația la nivel național, să nu dispară această identitate cultural-arhitecturală deosebită pe care o avem la nivel de municipiu... Înțeleg că și PUZ-ul pt. zona protejată se află în curs de avizare...

D-na. Eliza Barbura:

D-nul. Buda Bujor are cuvântul...

D-nul. Buda Bujor:

Pentru situația în care se află astăzi monumentele istorice consider că toți suntem de vină, atât societatea civilă cât și administrația publică locală, pentru că acestea s-au degradat în decursul timpului, mai ales după anul 1989...

La Ministerul Culturii se elaborează nouă Cod al Patrimoniului, ce prevede printre altele înființarea unei structuri pentru inspectarea patrimoniului sau chiar a unei poliții a patrimoniului, aşa cum se practică și în alte țări...

Nu am simțit prezența și implicarea Inspectoratului pentru Cultură, Culte, Patrimoniu în problemele legate de patrimoniul arhitectural...această structură are în directă supraveghere patrimoniul arhitectural...

Cele mai degradate edificii sunt tocmai cele de patrimoniu – ex: Teatrul Vechi, Marta, Indagrara, UTA, unele dintre aceste edificii au avut parte de dispariții impardonabile și fără urmă... Am observat un ciclu sumbru pentru clădirile istorice: cumpără, negligează și dărâmă... acest lucru se întâmplă acum cu „Marta” și cu alte edificii, cumpărătorii nu au nimic în comun cu istoria urbei, de aceea nu sunt interesați pentru păstrarea acesteia...

Primăria Arad a efectuat cândva un studiu pe fonduri europene pentru 50 de clădiri...ar fi bine să știm concluziile acestui studiu...am putea extrapola unele costuri...

D-nul. Bognar Levente:

Am lucrat împreună pe proiectul Hist-Urban....am constatat că zona protejată a Aradului este mare, de aceea am considerat că trebuie abordată pe porțiuni. Am vizualizat hărțile istorice din anii 1700, practic era centrul civic al orașului - agora din acea perioadă....

Când am elaborat acele studii am obținut de fapt o radiografie a acestor clădiri...pentru două clădiri au fost elaborate efectiv proiecte: Casa Hirsch - cea mai veche și mai degradată clădire din acest ansamblu de 50 de clădiri, respectiv imobilul unde se află Galeria Delta, care este în proprietatea municipiului. Legea Finanțelor Publice Locale nu ne permite la ora actuală alocarea de fonduri publice pentru reabilitarea proprietăților private...pe de altă parte domeniile Buda Bujor, dacă aveți o propunere concretă în privința fabricii „Marta” care a fost cândva un fanion în privința fabricării de automobile la nivel național, suntem de acord să o adăugăm la lista celor 56 de clădiri propuse pentru includerea în zona de acțiune priorită nr.1....este o clădire de patrimoniu-monument istoric cu o rezonanță deosebită în cultura tehnico-industrială a Aradului...discutam chiar să facem un muzeu al tehnicii arădene acolo...

D-nul. Buda Bujor:

Da, propun ca Fabrica „Marta” să fie cuprinsă în lista celor 56 de clădiri propuse pentru includerea în zona de acțiune priorită nr.1...

D-nul. Radu Drăgan:

Prin proiectele Hist-Urban și VITO s-au făcut relevări la 50 de clădiri...la cele două menționate mai sus s-a făcut proiectul tehnic...

D-nul. Bognar Levente:

Dacă prin absurd dispar acele clădiri, noi avem amprenta originală...

D-nul. Buda Bujor:

Mai am o propunere - Poliția Locală să fie instruită să se sesizeze în problema afișajului ilegal pe fațade...

D-nul. Radu Drăgan:

Dezbaterea publică nu face obiectul acestei observații a dumneavoastră, dar vreau să vă aduc la cunoștință faptul că avem în studiu un regulament pentru tot ceea ce înseamnă signalistică, reclamă și firme în zona protejată, pe care-l vom promova în curând într-o dezbatere publică...

D-na. Eliza Barbura:

D-nul. Adrian Vîneșiu are cuvântul...

D-nul. Boțco-Vîneșiu Adrian:

Sunt proprietarul unor clădiri, am văzut programul multianual care se referă la aducerea într-un regim de normalitate a celor 56 de clădiri selectate. Ideea mi s-a părut salutară în schimb proiectul dumneavoastră este lipsit de substanță și poate chiar rău intenționat...orașele limitrofe au un program mult mai prietenos...

Suntem o sumă de proprietari din centrul istoric care chiar dorim să facem reabilitare, să ne reparăm clădirile...Am comparat programul dumneavoastră cu programul similar de la Timișoara, Cluj, Oradea și diferențele sunt mai mult decât substanțiale....Ex: Timișoara a propus și a implementat un program similar care se referă la o perioadă de grafie de 10 ani pentru rambursarea sumei, din care 20% sunt sub formă de grant, dobândă 0, deci rambursarea va fi efectiv de 80%, de asemenea, unele facilități pentru cei care nu au posibilitatea financiară

necesară pentru a efectua reparații la imobile. Trebuie înțelese și situațiile sociale ale unor cetăteni, în special a celor în vîrstă...

Aciunea dumneavoastră e oarecum superficială...ar trebui luate în calcul nu doar fațadele imobilelor, ci și subsolurile acestora, unde surgerile pluviale și-au lăsat grav amprenta, lucru care se întâmplă în continuare... Ja un cutremur se vor prăbuși acele clădiri care sunt spoliate, de aceea ar trebui intervenit la rezistența clădirilor. Aceasta este o problemă pe care ar trebui să v-o asumați...Din dorința de a estetiza Aradul , facem un lucru de imagine și nu de substanță...

D-nul. Bognar Levente:

Dacă aveți propunerile concrete vă rog să le formulați....

D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Am depus la Primărie un memoriu în acest sens...

D-nul. Bognar Levente:

Problemele la care faceți referire tranează încă din perioada naționalizării...într-adevăr canalizarea este o problemă constată, de aceea prin proiectul VITO am propus și reabilitarea infrastructurii (inclusiv canalizarea) pentru zona celor 50 de clădiri...poate și mai mult dacă este posibil...Cei de la Compania de Apă au câștigat niște fonduri, se va acționa în curând și în zona protejată în privința canalizării...

Din păcate, pe parcursul anilor infrastructurile (în special cele de gaz) au fost gândite și executate fără a se face o proiecție mai lungă în timp, fără să se țină cont ce va fi peste 10-20 de ani...

În concluzie dacă aveți propunerile concrete, le vom înainta CLM pentru a fi discutate în comisii. Problema este că putem realiza doar ceea ce ne permite bugetul, CLM trebuie să voteze la un moment dat care sunt prioritățile bugetare pentru Arad, dacă ne axăm pe infrastructură sau reabilitățile tot ce este...acolo unde legea permite...

D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Programul pe care dumneavaoastră l-ați elaborat, în care e prevăzută o rambursare a împrumutului în 5 ani, cu dobândă ca la o unitate bancară, va fi un eșec total...vă veți lovi de neputința oamenilor de a putea suporta aceste cheltuieli într-un termen aşa de scurt...*Dorim să ne oferă măcar condițiile pe care le oferă orașele limitrofe...*

D-nul. Bognar Levente:

Ceea ce solicitați dumneavaoastră nu decide Primăria , se poate concretiza numai printr-o Hotărâre a Consiliului Local , hotărâre luată în numele urbei și care vizează bugetul municipiului....

D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Doresc să vă felicit pentru licitația organizată pentru reabilitarea termică a 10 blocuri, reprezentă o realizare, în acest context ar trebui să facem un efort comun și pentru Centrul Istoric, să ajungem la realizarea unor lucrări care să ne coste și pe noi mai puțin...măcar pentru cele 56-57 de clădiri...

D-nul. Radu Drăgan:

Administrația locală nu interzice proprietarilor clădirilor reabilitarea structurii acestora, reprezintă chiar obligația proprietarilor cf. L. 10...Dacă bugetul local ar avea posibilitatea să sprijine proprietarii clădirilor istorice, sunt convins că ar face-o. Regret faptul că la nivelul legislației naționale nu s-a permis administrației locale să elaboreze niște legi specifice care să nu scutească de impozit proprietarii clădirilor istorice, ci să ofere posibilitatea creării unui cont special din colectarea acestor impozite, cont care să poată fi folosit doar pentru reabilitarea acestor clădiri....

În momentul de față dumneavaoastră proprietarii de clădiri istorice sunteți scuși de plata impozitului pe aceste clădiri, dar totodată soții proprietarii sprijin (fonduri) bugetului local pentru reabilitarea acestor clădiri...nu putem avea așteptări ca din impozitele plătite de proprietarii de imobile nescutite de impozitare, să se suporte reabilitări la clădirile istorice (scutite de impozitare), ar fi nedrept față de cetățenii plătitori de astfel de impozite...

D-nul. Bognar Levente:

Doresc să reamintesc faptul că nu Primăria decide în ce direcție merg banii contribuabilor ci Consiliul Local...

D-na. Eliza Barbura:

D-na. Chițac Margareta are cuvântul...

D-na. Chițac Margareta:

Într-adevăr 5 ani este un termen foarte scurt pentru rambursare, e o sumă enormă, nu putem suporta asemenea cheltuieli...

D-nul. Bognar Levente:

Formulați vă rog o propunere concretă! Dumneavoastră cât ați dorî să fie perioada de rambursare?

D-na. Chițac Margareta:

Nu știu, în forma actuală mi se pare puțin...nu avem nici măcar o variantă estimativă financiară...

D-nul. Bognar Levente:

Legea prevede un termen de 5 ani...restrictiv!

D-nul. Vineșiu, dumneavoastră ați propus 10 ani...

D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Eu nu am propus, ci v-am spus ce au făcut cei de la Timișoara, Oradea...să luăm exemplul lor...

D-nul. Bognar Levente:

Dacă aveți o propunere concretă...

D-nul. Radu Drăgan:

Art.20, L.153/2011: "Perioada de rambursare a creditelor bancare cu garanție guvernamentală și dobândă subvenționată este de maxim 5 ani." Noi ca și executiv nu putem propune CLM ceva care nu se încadrează în prevederile legii...dacă dânsii găsesc o soluție juridică care să permită prelungirea acestui termen, noi nu avem nimic împotriva...

D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Soluția trebuie să o găsiți dumneavoastră ca administrație publică locală,...vrem să avem un tratament egal cu cei din orașele limitrofe în privința acestui proiect...

D-nul. Bognar Levente:

Ne vom consulta cu juriștii și cu economiștii instituției, vom face tot ceea ce se încadrează în prevederile legale....

D-nul. Rus Ioan:

Aș vrea să știu care ar fi avantajele, fără să reparăm fațadele, din bani proprii, fără contribuția Primăriei? Cu ce ne ajută Primăria pe noi? Am înțeles că trebuie să avem o autorizație de schelă, proiect, care de asemenea costă, lucruri care vin și încarcă cheltuielile și aşa foarte mari pe care le pretind constructorii ...

D-nul. Bognar Levente:

Legea 422 a Monumentelor Istorice..., specifică clar faptul că proprietarul este în principal responsabil pentru imobil, bineînteleș și autoritățile locale în măsura competențelor lor...

Privitor la avantaje, există unele avantaje actuale...d-nul. Arhitect-Şef vă va spune care sunt acestea...

D-nul. Radu Drăgan:

Prin lege este prevăzută o scutire de la virarea cotei de 0,7% și a cotei de 0,1% către Inspectoratul de Stat în Construcții, precum și a cotei de 0,5% către Casa Socială a Constructorului din cheltuielile cu lucrările de intervenție.

De asemenea, autoritățile administrației publice vă pot scuti (și am propus acest lucru) de la plata impozitului pe clădiri pentru o perioadă de 5 ani consecutiv, pentru cei care reabilitază fațadele.

Aș face o sugestie – în multe astfel de clădiri există poduri și subsoluri foarte valoroase care nu sunt valorificate. Aceste intervenții ar putea fi executate de către constructori cărora să nu li se achite contravalorarea lucrării, ci să li se cedze parte din proprietatea comună a locatarilor, respectiv parte de pod amenajat în mansardă, ori parte de demisol sau subsol care pot fi amenajate ca și spații comerciale, etc, important este să se salubrizze și acele subsoluri...

D-na. Chițac Margareta:

Noi am fi de acord cu o mansardare, să cedăm parte din proprietatea comună, ne-ar mai scuti din cheltuieli....

D-nul. Bognar Levente:

Sunt două aspecte aici – o clădire monument istoric poate rezista sute de ani dacă acoperișul și subsolul sunt în stare bună, de asemenea, situația juridică a imobilului trebuie să fie clară...

D-nul. Rus Ioan:

Cum ne ajută Primăria să-i verificăm pe cei ce distrug clădirile și infrastructura? Ce măsuri luati împotriva celor care distrug?

În față la imobilul din B-dul. Decebal nr. 37 există un canal de apă pluvială, au venit cu asfalt și l-au acoperit. Unde se scurge acum acea apă? Când crește, intră în subsolul imobilelor... Sunt și situații în care proprii locatari distrug imobilul...

D-nul. Bognar Levente:

Competențele Poliției Locale sunt limitate pe o proprietate privată...

D-nul. Sorin Contraș:

Poliția nu poate interveni fără mandat, soluția o reprezintă instanța de judecată...

D-nul. Bognar Levente:

Nu putem cuprinde aceste aspecte în Hotărâre, nu face obiectul...

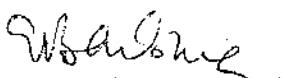
D-nul. Boțco-Vineșiu Adrian:

Aș dori să ne întâlnim din nou pentru a discuta acest program multianual....

D-nul. Bognar Levente:

Propunerile vor fi discutate mai departe în comisiile de specialitate ale CLM...

Eliza Barbura
Şef Serviciu Relații cu Publicul

Daniela Todinca
Consilier juridic - Serviciul Relații cu Publicul

